



John Davison Rockefeller

ExxonMobil

ادغام دو خواهر نفتی

سوکونی-وکیوم که قبلاً به سوکونی-موبیل تبدیل شده بود، در سال ۱۹۶۶ به موبایل اویل تغییر نام یافت و ده سال بعد توسط شرکت شیمیایی موبیل تصاحب شد. شرکت جرسی نیز در سال ۱۹۷۲ به اکسون تبدیل شد و در سراسر آمریکا از این نام تجاری استفاده کرد، ولی در سایر نقاط جهان کماکان برند ESSO را حفظ کرده بود.

در ۲۴ مارس سال ۱۹۸۹ نفتکش بزرگ اکسون والدر با صخره‌های پرتس ویلیام آلاسکا برخورد کرد و یازده میلیون بشکه نفت خام به هدر رفت. این تصادف دومین حادثه بزرگ نفتی در تاریخ آمریکا بود و پس از آن، قانون آلودگی‌های نفتی در سال ۱۹۹۰ در کنگره آمریکا به تصویب رسید.

دو شرکت اکسون و موبیل در سال ۱۹۹۸ قراردادی به ارزش ۷۳ میلیارد دلار برای ادغام با یکدیگر امضا کردند که طی آن شرکت اکسون موبیل، بزرگ‌ترین شرکت روی کره‌خاکی تشکیل شد. این ادغام از این جهت در آمریکا منحصر به فرد بود که این دو شرکت قبلاً جزو یک کمپانی بودند و حدود یک قرن قبل به دلیل قوانین دولتی از هم جدا شده بودند. این ادغام بزرگ‌ترین ادغام در تاریخ آمریکا محسوب می‌شد.

اکسون موبیل در سال ۲۰۰۰ یک پالایشگاه در کالیفرنیا را فروخت و ۳۴۰ جایگاه آن از نام اکسون به «شرکت انرژی والرو» تغییر یافت، ولی در عوض به تولید و عرضه محصولات نفتی در بیش از ۷۰۰ جایگاه موبیل در کالیفرنیا پرداخت. در سال ۲۰۰۵ قیمت سهام اکسون موبیل به موازات افزایش قیمت نفت بالا رفت و سهام جنرال الکتریک را که بیشترین سرمایه را تا آن زمان داشت، پشت سر گذاشت. در پایان آن سال نیز، رکورد سود سالانه را با سود ۳۶ میلیارد دلاری شکست.

اکسون موبیل در سال ۲۰۰۸ از خروج خود از بازار خرده‌فروشی نفتی به دلیل مشکلات آن خبر داد که این امر به تدریج شرکت را از عرضه مستقیم دور می‌کند و ۸۲۰ جایگاه این شرکت و حدود ۱۴۰۰ جایگاه دیگر در آمریکا را تحت تاثیر قرار می‌دهد، البته جایگاه‌های اکسون و موبیل کماکان به فعالیت خود ادامه می‌دهند و این نام تحت امتیاز شرکت اکسون موبیل به آنها داده شده است.

در سال ۲۰۱۰ این شرکت با خرید XTO energy سعی در تمرکز روی تولید منابع جدید انرژی و گسترش آنها داشته و در کنار آن فعالیت‌های قبلی خود را ادامه می‌دهد. تعداد کارمندان این شرکت اکنون بیش از ۸۰ هزار نفر بوده و در سال گذشته میلادی درآمدی بالغ بر ۳۱۰ میلیارد دلار را از آن خود کرده است. /

جان راکفلر در سال ۱۸۷۰ شرکت استاندارد اویل را در اوهایو تاسیس کرد که در آن زمان، بزرگ‌ترین شرکت نفتی جهان بود. این شرکت در عرض کمتر از دو سال توانست تمامی شرکت‌های رقیب خود را ادغام یا نابود کند. راکفلر که در ابتدا تصمیم گیرنده اصلی شرکت بود، به تدریج با تشکیل کمیته‌هایی، کارها را واگذار کرد، ولی کماکان به عنوان سهامدار اصلی باقی ماند.

در سال ۱۹۱۱ اعتراضات عمومی علیه این شرکت بالا گرفت و دادگاه عالی ایالات متحده رای بر تجزیه استاندارد اویل به ۳۴ شرکت کوچک‌تر داد. البته بعدها این رای تعدیل شد و استاندارد اویل به هفت شرکت تقسیم شد که به آنها هفت خواهران نفتی می‌گویند. جرسی استاندارد (شرکت استاندارد اویل نیو جرسی) که بعدها «اکسون» نامگذاری شد و سوکونی (شرکت استاندارد اویل تیویورک) که چندی بعد «موبیل» نام گرفت، از جمله این شرکت‌ها بودند.

در همان سال، تولید کرویزین برای اولین بار تحت تاثیر گازوئیل قرار گرفت. رشد صنعت اتومبیل باعث ایجاد نام تجاری «موبیل اویل» توسط سوکونی (Socony) در سال ۱۹۲۰ شد. در چند دهه بعد از آن، هر دو شرکت رشد چشمگیری داشتند. جرسی استاندارد با مدیریت «والتر تیگل» به بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت جهان تبدیل شد. این شرکت ۵۰ درصد از سهام شرکت تولیدکننده نفت «هامیل اویل» در تگزاس را نیز از آن خود کرد. سوکونی نیز ۴۵ درصد سهام شرکت «مگنولیا پترولیوم» که یکی از پالایش‌کننده‌ها و توزیع‌کننده‌های اصلی نفت بود را خرید و در سال ۱۹۳۱ ضمن ادغام با «وکیوم‌اویل» که از پیشگامان صنعت نفت بود، شرکت سوکونی-وکیوم را تشکیل داد.

جرسی در شرف دور به تولید و تصفیه نفت در اندونزی می‌پرداخت، ولی شبکه بازاریابی و توزیع مناسبی نداشت. در سوی دیگر سوکونی-وکیوم بازار خوبی در این منطقه داشت که نیازهای آن را از تولیدات خود در کالیفرنیا تامین می‌کرد. بنابراین دو شرکت سهام خود را در این منطقه ادغام کرده و به صورت ۵۰-۵۰ تقسیم کردند.

در سال ۱۹۵۰ شرکت شیمیایی موبیل تشکیل شد و محصولاتی شامل انواع مواد آروماتیک، اولفین، اتیلن، گلیکول و پلی‌اتیلن را تولید می‌کرد. شرکت شیمیایی اکسون نیز در سال ۱۹۶۵ یک شرکت جهانی شد و به عنوان تولیدکننده و فروشنده اصلی انواع اولفین، پلی اتیلن و پروپیلن، الاستومرها و حلال‌ها معرفی گردید. این شرکت رهبر صنعت کاتالیزورهای سنتز پلیمر برای تولید پلیمرهای منحصر به فرد با کارایی بهبود یافته بود.